

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D.
ve věci

žalobkyně **K. B.**, narozená „X“,
bytem „X“,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2017, sp. zn. SZ/MPSV-2017/108494-916, č. j. MPSV-2017/117519-916,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného, ze dne 2. 6. 2017, č. j. MPSV-2017/117519-916, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajská pobočka v Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 12. 4. 2017, č. j. 129899/17/LN, jímž byla žalobkyni podle ust. § 62 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

jen „zákon o státní sociální podpoře“), uložena povinnost vrátit přeplatek na dávce péstounské péče, odměna péstouna za období srpen – září 2015 ve výši 25 538 Kč.

Žaloba

2. V žalobě uvedla, že žalobou napadené rozhodnutí považuje za nezákonné, neboť žalovaný v odvolacím řízení opomenul přezkoumat odvolací důvod podle bodu II. 2 c) odvolání, ve kterém namítala, že svoji oznamovací povinnost vůči věcně a místně příslušnému orgánu státní sociální podpory splnila, a to tím, že se dne 29. 7. 2015 přihlásila do evidence uchazečů o zaměstnání a zároveň si zažádala o přiznání nároku na podporu v nezaměstnanosti, stejně jako zažádala o dávky v hmotné nouzi (zejména příspěvek na živobytí), to vše v reakci na rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 4. 2015, č. j. 17 P 64/2012-100, který nabyl právní moci 8. 7. 2015, jímž bylo rozhodnuto na základě návrhu žalobkyně o svěření dětí V. K. a N. K. do její péče a současně bylo rozhodnuto o zastavení řízení o návrhu žalobkyně na svěření dětí do její péstounské péče. Vzhledem k této skutečnosti se proto žalobkyně domnívá, že svoji oznamovací povinnost vůči žalovanému řádně splnila, nemohla jí tak vzniknout povinnost vrátit přeplatek z důvodu porušení ust. § 47y odst. 1 ve spojení s ust. § 47z odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů („zákon o sociálně právní ochraně dětí“). Tento postup je dle názoru žalobkyně v rozporu s omezeným revizním principem ve smyslu ust. § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“). Na podporu svých tvrzení se žalobkyně dovolávala rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 10. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1958/2010.
3. Žalovaný rovněž nesprávně právní posoudil námitku žalobkyně, dle níž její objektivní odpovědnost za vznik přeplatku na dávce nevznikla, neboť dle vlastního názoru porušila svoji povinnost oznámit rozhodné skutečnosti ve smyslu ust. § 47y zákona o sociálně právní ochraně dětí. Žalobkyně totiž doložila, (resp. se snažila řádně doložit) úřadu práce výše citovaný rozsudek soudu bezprostředně poté, kdy na něm byla vyznačena doložka právní moci, tedy dne 29. 7. 2015, když tato byla vyznačena dne 27. 7. 2015. Při tomto jednání dne 29. 7. 2015 pak byla (nesprávně) poučena, že absence výroku o zániku nároku na dávky znamená, že tento nárok i nadále trvá. Ačkoli o této skutečnosti chybí záznam ve spisové dokumentaci žalovaného, domnívá se žalobkyně, že toto nemůže být přičítáno k tíži, když rozhodnou skutečnost (rozhodnutí soudu) řádně správnímu orgánu oznámila, byť prostřednictvím jiného oddělení úřadu práce (odboru zaměstnanosti). Rozhodnutí žalovaného je tak v rozporu se zásadou spolupráce pověřených osob téhož správního orgánu. Žalobkyně rovněž má za to, že rozhodnutí žalovaného je v rozporu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu, neboť se žalovaný nevypořádal řádně se všemi odvolacími důvody žalobkyně, odůvodnění napadeného rozhodnutí je mezerovité, a to v takové míře, že rozhodnutí, dle názoru žalobkyně, vůbec nelze považovat za přesvědčivé.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě popsal dosavadní průběh řízení s tím, že nárok na vznik dávky pěstounské péče ve smyslu ust. § 47p odst. 1 zákona o sociální právní ochraně dětí vzniká splněním všech podmínek stanovených tímto zákonem. Vznik nároku je podmíněn svěřením dítěte do péče osoby pečující nebo osoby v evidenci na základě rozhodnutí příslušného orgánu dle ust. §4a uvedeného orgánu. Ve smyslu ust. § 47y odst. 1 zákona o sociálně právní ochraně dětí je příjemce dávky nebo pěstounské péče nebo žadatel povinen písemně ohlásit příslušné krajské pobočce úřadu práce do osmi (8) dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu.
5. Žalovaný je proto toho názoru, že v daném případě žalobkyně nesplnila zákonem stanovenou oznamovací povinnost dle ust. § 47y odst. 1 zákona o sociálně právní ochraně dětí, čímž zavinila, že jí dávka byla vyplácena neprávem, a proto je povinna dle ust. §47z odst. 1 tohoto zákona částky neprávem čerpané vrátit. Závěrem proto navrhl zamítnutí žaloby.

Posouzení věci soudem

6. O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobkyně a žalovaný se po řádném poučení, že mohou vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřili.
7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobkyni na základě žádosti ze dne 11. 8. 2014 byla rozhodnutím ze dne 26. 8. 2014, č. j. 286422/14/UL, přiznána dávka pěstounské péče – odměna pěstouna v zelkové výši 12 000 Kč měsíčně za pěstounskou péči o nezaopatřenou V. K., narozenou „X“, a N. K., narozeného „X“, neboť předběžným opatřením v podobě usnesení Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 4. 2014, č. j. 17 P 64/2012-48, které se stalo vykonatelným dne 14. 7. 2014, jí bylo toto dítě (spolu s N. K.) svěřeno do pěstounské péče. Dále mezi stranami není sporu o tom, že dne 18. 11. 2015 žalobkyně doložila správnímu orgánu I. stupně rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 4. 2015, č. j. 17 P 64/2012-100, který nabyt právní moci 8. 7. 2015, jímž bylo rozhodnuto na základě návrhu žalobkyně o svěření dětí do její péče a současně bylo rozhodnuto o zastavení řízení o návrhu žalobkyně na svěření dětí do její pěstounské péče.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

9. S ohledem na námitky žalobkyně soud tedy prioritně musel řešit otázku, zda žalobkyně splnila svoji oznamovací povinnost vůči správnímu orgánu I. stupně ve smyslu ust. § 47y odst. 1 zákona o sociálně právní ochraně dětí, a to již dne 9. 6. 2015 popř. 29. 7. 2015, jak tvrdila žalobkyně, či nikoliv.
10. Ve smyslu ust. § 47j odst. 3 zákona o sociálně právní ochraně dětí odměna pěstouna náleží osobě pečující nebo osobě v evidenci, která je rodičem nebo prarodičem otce nebo matky svěřeného dítěte, pouze v případech hodných zvláštního zřetele, zejména s ohledem na sociální a majetkové poměry osoby pečující nebo osoby v evidenci a jejich rodiny a s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu dítěte.
11. Ve smyslu ust. § 47y odst. 1 zákona o sociálně právní ochraně dětí je příjemce dávky pěstounské péče nebo žadatel povinen písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce do osmi dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu.
12. Ve smyslu ust. § 47z odst. 1 zákona o sociálně právní ochraně dětí příjemce dávky pěstounské péče, který přijal dávku pěstounské péče nebo její část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byly vyplaceny neprávem nebo ve vyšší částce, než náležely, nebo jinak způsobil, že dávky pěstounské péče byly vyplaceny neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen částky neprávem přijaté vrátit.
13. Ve smyslu ust. § 47z odst. 2 zákona o sociálně právní ochraně dětí nárok na vrácení dávky pěstounské péče poskytnuté neprávem nebo v nesprávné výši zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy byla dávka pěstounské péče vyplacena. Tato lhůta neplyne po dobu řízení o opravném prostředku nebo o žalobě, po dobu řízení a provádění výkonu rozhodnutí, nebo kdy jsou na úhradu přeplatku prováděny srážky z dávky pěstounské péče nebo příjmu nebo kdy jsou placeny splátky na základě dohody o uznání dluhu.
14. Ve smyslu ust. § 47z odst. 3 zákona o sociálně právní ochraně dětí o povinnosti vrátit dávku pěstounské péče nebo její část podle odstavců 1 a 2 rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce, která dávky pěstounské péče vyplácí nebo vyplácela naposledy.
15. Podle ust. § 62 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře příjemce dávky, který nesplnil některou jemu uloženou povinnost nebo přijal dávku nebo její část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, nebo jinak způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen částky neprávem přijaté vrátit.
16. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 4. 2015, č. j. 17 P 64/2012-100, nabyt právní moci „až“ dne 8. 7. 2015. Z toho důvodu žalobkyně nemohla splnit svoji oznamovací povinnost ve smyslu ust. § 47y odst. 1 zákona o sociálně právní ochraně dětí již dne 9. 6. 2015, neboť změna rozhodných skutečností zakládající vznik oznamovací povinnosti žalobkyně nastala až právní mocí daného rozsudku, tj. dnem 8. 7. 2015. Navíc dne 9. 6. 2015 žalobkyně dotýčný rozsudek ze dne 16. 5. 2015 předložila zcela jinému správnímu orgánu, a to Magistrátu města Ústí nad Labem, který má samostatnou podatelnu než správní orgán I. stupně a který vykonává jinou agendu. Dále je nutno uvést, že z obsahu správního spisu prokazatelně vyplývá, že žalobkyně správnímu orgánu I. stupně předložila dotýčný rozsudek ze dne 16. 4. 2015 až dne 18. 11. 2015, jak plyne z prezenčního razítka podatelny tohoto správního orgánu, čili po zákonem stanovené 8 denní lhůtě předvídané v ust. 47y odst. 1 zákona o sociálně právní ochraně dětí. Pokud žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

dovozovala, že ke splnění její oznamovací povinnosti ve vztahu ke správnímu orgánu I. stupně došlo dne 29. 7. 2015 v rámci vyřizování její evidence uchazečů o zaměstnání a její žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi, tak k tomu soud uvádí, že žádná taková skutečnost ze správního spisu nevyplývá. Tvrzení žalobkyně o nesprávných poučeních či neprovedení záznamu z jednání ze strany pracovníků úřadu práce nejsou ze strany žalobkyně nijak doložena. Novou rozhodnou skutečnost pro nárok na dávku péstounské péče žalobkyně prokazatelně správnímu orgánu I. stupně - odbor nepojistných sociálních dávek, tj. pravomocný rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 4. 2015, předložila až 18. 11. 2015, čili zjevně po zákonem stanovené 8 denní lhůtě.

17. Jestliže byl tedy žalobkyni vyplacen příspěvek na úhradu potřeb dítěte a nebyly přitom splněny podmínky nároku na tento příspěvek, protože opatrovnický soud rozsudkem ze dne 16. 4. 2015, č. j. 17 P 64/2012-100, s nabytím právní moci dne 8. 7. 2015 rozhodl o svěření nezletilých V. K. a N. K. pouze do péče jiné osoby než rodiče, a nikoli do péstounské péče, a žalobkyně svoji oznamovací povinnost vůči správnímu orgánu I. stupně splnila po zákonem stanovené 8 denní lhůtě, byla žalobkyně povinna za měsíce následující po nabytí právní moci tohoto rozsudku, tj. za měsíce srpen až září 2015, vrátit krajské pobočce Úřadu práce vyplacené částky dávek péstounské péče, které jí nenáležely.
18. Žalobkyně si sama musela být ode dne doručení rozsudku soudu vědoma skutečnosti, že nezletilé děti nebyly svěřeny do její péstounské péče, nýbrž pouze do péče jiné osoby nežli rodiče a že tato skutečnost má vliv na trvání nároku na dávky péstounské péče - jelikož o této skutečnosti již byla výslovně písemně „předem“ poučena v rozhodnutí o přiznání dávek péstounské péče, kdy poučení v tomto směru žalobkyně stvrdila svým vlastnoručním podpisem.
19. Závěrem soud uvádí, že neshledal, že by se žalovaný opomenul vypořádat s nějakými odvolacími námitkami žalobkyně včetně toho, proč oproti žalobkyni zastává názor, že žalobkyně nesplnila svoji oznamovací povinnost vůči správnímu orgánu I. stupně dříve než 18. 11. 2015, a nikoliv již k datu 9. 6. 2015 či 29. 7. 2015. Podrobné úvahy v tomto směru rozvedl na str. 4 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, a proto jeho rozhodnutí soud nevyhodnotil jako nepřezkoumatelné pro nedostatečné zdůvodnění. Soud se s těmito úvahami ze shora uvedených důvodů ztotožnil.
20. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není z pohledu uplatněných žalobních námitek důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
21. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší a navíc ten je ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 31. ledna 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)